

HỘI THẢO QUỐC TẾ "VIỆT NAM TRONG THẾ KỈ XX"

Thực hiện chủ trương của Bộ Chính trị và được sự đồng ý của Thủ tướng Chính phủ, trong các ngày từ 19 đến 21 tháng 9 năm 2000 tại Hà Nội, Trung tâm Khoa học Xã hội và Nhân văn Quốc gia và Đại học Quốc gia Hà Nội đã tổ chức Hội thảo quốc tế "*Việt Nam trong thế kỉ XX*". Đến dự Hội thảo có các đồng chí lãnh đạo Đảng và Nhà nước, đại diện các bộ, ban, ngành ở Trung ương và Hà Nội. Hàng trăm nhà khoa học trong cả nước, hơn 100 nhà khoa học, nhà hoạt động chính trị - xã hội, các chứng nhân lịch sử từ 38 quốc gia và vùng lãnh thổ trên thế giới, nhiều nhà khoa học Việt Nam đang sinh sống, làm việc ở nước ngoài đã tham gia cuộc Hội thảo quốc tế quan trọng này. Khai mạc Hội thảo, thay mặt Chính phủ, Phó Thủ tướng Nguyễn Mạnh Cẩm nhấn mạnh: "Thắng lợi vĩ đại của dân tộc Việt Nam trong thế kỉ XX bắt nguồn từ sự lãnh đạo đúng đắn của Đảng Cộng sản, từ truyền thống kiên cường bất khuất của dân tộc thể hiện trong lời nói bất hủ của Chủ tịch Hồ Chí Minh "*Không có gì quý hơn độc lập tự do*", từ sức mạnh đoàn kết dân tộc, theo phương châm "*Đoàn kết, đoàn kết, đại đoàn kết; thành công, thành công, đại thành công*", từ sự kết hợp chặt chẽ độc lập dân tộc với chủ nghĩa xã hội... Thắng lợi đó cũng là thắng lợi của tinh thần đoàn kết quốc tế của nhân dân thế giới đối với sự nghiệp chính nghĩa của nhân dân Việt Nam".

Phó Thủ tướng mong muốn rằng trong dịp hiếm có này, các nhà khoa học Việt Nam và bạn bè quốc tế sẽ cùng nhau trao đổi ý kiến rộng rãi, thẳng thắn, nhằm lí giải một cách khoa học và xác thực những gì đã và đang diễn ra trên đất nước Việt Nam trong thế kỉ XX. Trên cơ sở đó tìm ra những phương sách thích hợp để giải quyết những vấn đề quan trọng và thiết thực của sự nghiệp công nghiệp hoá, hiện đại hoá đất nước trong giai đoạn phát triển mới, vừa đáp ứng điều kiện đặc thù và con đường đã chọn của Việt Nam, vừa phù hợp với xu thế của thời đại, gợi mở trả lời cho câu hỏi thế hệ Việt Nam hôm nay phải làm gì để xứng đáng với quá khứ hào hùng của ông cha, để thế kỉ XXI là thế kỉ của Rồng Thiêng cất cánh, đưa Việt Nam phát triển nhanh chóng và bền vững, sánh vai cùng các cường quốc năm châu trong một thế giới hoà bình và thịnh vượng.

Trong thời gian diễn ra Hội thảo, Tổng Bí thư Lê Khả Phiêu đã có cuộc tiếp và tọa đàm với các vị khách quốc tế, các trí thức Việt Nam ở nước ngoài, đại diện của các nhà khoa học trong nước.

Sau các phiên họp toàn thể, các đại biểu tham gia thảo luận ở tám tiểu ban với trên 200 báo cáo khoa học: Tiểu ban I: *Những chuyển biến về chính trị, kinh tế, xã hội, văn hóa Việt Nam nửa đầu thế kỉ XX*; Tiểu ban II: *Cách mạng tháng Tám năm 1945 và ý nghĩa lịch sử của nó*; Tiểu ban III: *Hai cuộc kháng chiến giành độc lập dân tộc và thống nhất Tổ quốc (1945 - 1975)*; Tiểu ban IV: *Công cuộc đổi mới toàn diện đất nước của Việt Nam*; Tiểu ban V: *Thế giới và cách mạng Việt Nam, cách mạng Việt Nam và thế giới*; Tiểu ban

VI: *Phát triển và giao lưu văn hóa*; Tiểu ban VII: *Việt Nam trong những thập kỷ đầu thế kỷ XXI: những triển vọng và thách thức*; Tiểu ban VIII: *Vai trò của Đảng Cộng sản Việt Nam và Chủ tịch Hồ Chí Minh đối với sự nghiệp Cách mạng Việt Nam*.

Trong số các chủ đề nêu trên, chủ đề *Phát triển và giao lưu văn hóa* thu hút được sự tham gia của đông đảo các đại biểu tham dự Hội thảo. Đây cũng là Tiểu ban có số lượng báo cáo gửi đến nhiều nhất. Cùng với những thành tựu trên các lĩnh vực kinh tế, chính trị, xã hội, ngoại giao, Việt Nam cũng đã đạt được nhiều thành tựu quan trọng trong phát triển và giao lưu văn hóa. Các ý kiến phát biểu tại tiểu ban này hết sức phong phú, đa dạng, từ những báo cáo mang tính tổng kết về sự phát triển của văn hóa Việt Nam trong suốt thế kỷ XX đến những nét đặc sắc của nền văn hóa đó, đặc biệt là vấn đề giữ gìn bản sắc văn hóa dân tộc trong bối cảnh toàn cầu hóa. Đáng chú ý là các báo cáo đều khẳng định quan điểm đúng đắn của Đảng Cộng sản Việt Nam: *Văn hóa là nền tảng tinh thần của xã hội, vừa là mục tiêu, vừa là động lực của sự phát triển*.

Vấn đề dân tộc cũng như mối quan hệ giữa giai cấp và dân tộc, một trong những vấn đề lý luận và thực tiễn phức tạp nhất, đã được một số báo cáo đề cập tới. Công lao to lớn của Chủ tịch Hồ Chí Minh và Đảng Cộng sản Việt Nam là đã giải quyết thành công vấn đề dân tộc, kết hợp nhuần nhuyễn lợi ích dân tộc và lợi ích giai cấp, xây dựng khối đại đoàn kết toàn dân, phát huy sức mạnh của toàn dân tộc. Đây là bài học quý báu không chỉ đối với Việt Nam mà còn đối với nhiều nước khác, nhất là trong tình

hình hiện nay khi vấn đề dân tộc đang diễn ra gay gắt trên thế giới.

Một thành tựu khác của Việt Nam đã đạt được có ý nghĩa rất quan trọng, mà một số báo cáo đã nêu lên, đó là chính sách tôn giáo của Đảng Cộng sản Việt Nam do Chủ tịch Hồ Chí Minh đề ra và chỉ đạo thực hiện. Hồ Chí Minh đã có sự nhận thức rất đúng đắn về vấn đề tôn giáo, tín ngưỡng, có thái độ ứng xử mềm dẻo, chân thành đối với các tôn giáo. Đây là một chính sách nhất quán dựa trên nguyên tắc tôn trọng quyền tự do tín ngưỡng tôn giáo hoặc không tín ngưỡng tôn giáo của công dân, đoàn kết đồng bào theo đạo và không theo đạo, đoàn kết các tôn giáo.

Qua các báo cáo với chất lượng cao tại các phiên họp toàn thể, cùng với không khí thảo luận rất sôi nổi ở các Tiểu ban và các hoạt động khác của Hội thảo, có thể nói rằng Hội thảo quốc tế "Việt Nam trong thế kỷ XX" đã thành công tốt đẹp. Toàn bộ tóm tắt các báo cáo tại Hội thảo, bằng tiếng Việt và tiếng Anh, đã được Nhà xuất bản thế giới phát hành vào đúng dịp khai mạc Hội thảo.

Các báo cáo đầy đủ của Hội thảo sẽ được Nhà xuất bản Chính trị quốc gia tập hợp thành một công trình khoa học và cho xuất bản trong thời gian tới.

N.V.D

BẢO VỆ THÀNH CÔNG ĐỀ TÀI KHOA HỌC CẤP NHÀ NƯỚC KHXH 04 - 06

Kế thừa Đề tài KX 04 - 13 về vấn đề tôn giáo trong Chương trình KHCN cấp Nhà nước: *Luận cứ khoa học cho việc đổi mới chính sách xã hội* (mã số KX 04), trong những năm 1996 - 1999, GS. Đặng Nghiêm Vạn được giao thực hiện Đề tài khoa học

cấp Nhà nước KHXH 04 - 06 về **Những vấn đề lý luận và thực tiễn liên quan đến tín ngưỡng tôn giáo ở Việt Nam; Chính sách của Đảng và Nhà nước ta** trong Chương trình KHXH 04 có chủ đề là *Xây dựng con người, phát triển văn hóa trong thời kì CNH- HĐH đất nước*.

Ngày 06 tháng 10 vừa qua, Hội đồng Khoa học cấp Nhà nước đã tiến hành nghiệm thu đề tài trên. GS. Đặng Xuân Kỳ, Phó Chủ tịch Hội đồng Lý luận trung ương làm Chủ tịch Hội đồng. Sản phẩm của đề tài làm cơ sở đánh giá gồm 01 bản báo cáo tổng hợp 293 trang, 01 bản tóm tắt báo cáo tổng hợp 13 trang, 01 bản kiến nghị 08 trang. Ngoài ra, còn có các xuất bản phẩm đã được xuất bản, những tư liệu về tình hình tôn giáo các thành phố Hà Nội, Huế, Thành phố Hồ Chí Minh, về các tôn giáo cụ thể: Phật giáo, Công giáo, Tin Lành, Nho giáo, Đạo giáo, đạo Tổ tiên, v.v... Đặc biệt có bản đồ về *Sự phân bố các cơ sở thờ tự ở Việt Nam* và *Sự phân bố các tôn giáo ở Việt Nam*.

Hội đồng đánh giá đây là một công trình nghiên cứu khoa học nghiêm túc, có giá trị không những về phương diện lý luận mà cả về thực tiễn, có nhiều ý kiến đóng góp đáng trân trọng. Hội đồng kiến nghị sản phẩm chính của đề tài nên được dùng làm tài liệu tham khảo cho các trường Đại

học và lớp Cao học về tôn giáo cũng như cho các cán bộ làm công tác giảng dạy, nghiên cứu, quản lý tôn giáo.

Hội đồng nhất trí 100% xếp công trình vào loại xuất sắc và kiến nghị sẽ cho xuất bản trong những ngày gần đây.

PV

HỘP THU BẠN ĐỌC

Trong thời gian qua, Tòa soạn Tạp chí Nghiên cứu Tôn giáo đã nhận được tin, bài của các tác giả: Đỗ Công Định, Lê Huy Thực, Đào Nguyên Lan, Ngô Hải Kế, Đặng Thế Đại, Lê Đức Hạnh, Nguyễn Thị Quế, Trần Mạnh Đức, Kiến Giang, Trương Hải Cường, Trần Quốc Vượng, Ngô Văn Doanh, Đỗ Hữu Nghiêm, Nguyễn Thị Thúy Anh, Tô Minh Đức, Mai Thanh Hải, Nguyễn Hoài Sanh, Trần Văn Trình, Hà Thúc Minh, Trịnh Xuân Giới, Huy Thông, Lê Ngọc Thông, Nguyễn Đức Lữ, Trần Công, Trần Duy Nhiên, Đỗ Quang Hưng, Vương Duy Quang, Trần Anh Đào, Hoàng Ngọc Vĩnh, Khổng Đức Thiêm, Phú Văn Hân, Nguyễn Mạnh Cường, Nguyễn Đăng Duy, Nguyễn Hồng Dương, Bùi Trí Minh, Đinh Văn Hạnh, Yamagata Mariko, Lê Đại Nghĩa.

Toà soạn xin chân thành cảm ơn và mong các tác giả tiếp tục cộng tác.

Tòa soạn